

A RÁC/BALKÁNI NÉPESSÉG
TELEPÜLÉSTÖRTÉNETE ÉS ANYAGI KULTÚRÁJA
A HÓDOLTSÁGKORI DÉL-DUNÁNTÚLON

WOSINSKY KÖNYVEK 1.

**A RÁC/BALKÁNI
NÉPESSÉG TELEPÜLÉSTÖRTÉNETE
ÉS ANYAGI KULTÚRÁJA
A HÓDOLTSÁGKORI DÉL-DUNÁNTÚLON**

THE SETTLEMENT HISTORY AND MATERIAL CULTURE
OF THE RASCIANS/PEOPLE OF BALKAN ORIGIN
IN SOUTH TRANSDANUBIA IN THE OTTOMAN PERIOD

ISTORIJA NASELJAVANJA I MATERIJALNA KULTURA
RACKOG/BALKANSKOG STANOVNIŠTVA U JUŽNOM PODUNAVLJU
TOKOM TURSKE VLADAVINE

**A Wosinsky Mór Múzeumban
2021. szeptember 21-én rendezett konferencia
előadásai**

WOSINSKY MÓR MÚZEUM
SZEKSZÁRD, 2023

WOSINSKY KÖNYVEK 1.

SZERKESZTETTE

K. Németh András – Máté Gábor

ANGOL FORDÍTÁS

Szilágyi Magdolna

SZERB FORDÍTÁS

Gálity-Galcan Tijána

BORÍTÓ- ÉS KÖNYVTERV

Erky-Nagy Tibor

A KÖTET MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA

Nemzeti
Kulturális
Alap

© Wosinsky Mór Múzeum

KIADJA

Wosinsky Mór Múzeum

ISBN 978-963-7209-49-9

ISSN 3004-1074

FELELŐS KIADÓ

Ódor János Gábor

NYOMDA

Kerényi Nyomdaipari Kiadó és Kereskedelmi Kft.

FELELŐS VEZETŐ

Kerényi Zoltán

A BORÍTÓN

Szekszárd-Palánk török palánkvára északnyugati bástyája (fotó: Gaál Attila);
törökös-balkáni ékszer préselőtöve Pinchely határából (fotó: Retkes Tamás);

„bosnyák” korsó Pécs-Püspökvárból (fotó: Kovács Gyöngyi),
Janus Pannonius Múzeum gyűjteménye, leltári szám: K 2003.16.1.

TARTALOMJEGYZÉK

K. NÉMETH ANDRÁS – MÁTÉ GÁBOR

Előszó 9

Preface

Predgovor

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.01>

R É G É S Z E T

BERTÓK GÁBOR – NAGY BALÁZS

Egy 17. század eleji sírcsoport Majs határában 15

An Early Modern Grave Group from Majs

Grupa grobova iz ranomodernog perioda u Majšu

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.02>

GALLINA ZSOLT – GULYÁS GYÖNGYI

Balatonig terjedt a Balkán? Török kori muszlim temető(k) Fonyód-Bézsényen 33

Did the Balkans Extend to Lake Balaton? Ottoman-Period Muslim Burial

Ground(s) in Fonyód-Bézsény

Da li se Balkan prostirao do Balatona? Muslimanska groblja iz turskog

doba u mestu Fonjod-Beženj

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.03>

K. NÉMETH ANDRÁS

Rác falvak a Tamási-mezőn. A hódoltságkori, balkáni eredetű népesség falusias településeinek meghatározása törökös-balkáni jellegű fémleletek alapján 53

Rascian Villages near Tamási. Identifying Village-Like Settlements Inhabited

by Ottoman-Period People of Balkan Origin Based on Balkan/Turkish-Like Metal Finds

Racka sela na Tamaši polju. Određivanje seoskih naselja stanovništva balkanskog

porekla iz doba turske vladavine na osnovu tursko-balkanskih metalnih nalaza

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.04>

KOVÁCS GYÖNGYI

Balkániak a hódoltságkori Dél-Dunántúlon – a régészet tanúsága 79

People from the Balkans in Southern Transdanubia in the Ottoman Period –

The Testimony of Archaeology

Žitelji Balkana pod turskim jarmom u južnom Podunavlju – svedočanstvo arheologije

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.05>

MOLNÁR ISTVÁN

Kora újkori temetőrészlet Buzsák határában 105

Detail of an Early Modern Cemetery in the Vicinity of Buzsák

Deo groblja iz ranog novog veka na periferiji Bužaka

DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.06>

SZABÓ GÉZA – CSÁNYI VIKTOR

- A Balkán felől érkező népekhez köthető újabb 16–18. századi leletek Tolna megyéből 125
*Recently Discovered Finds in Tolna County Dated between the 16th and 18th
Centuries and Associated with Peoples Coming from the Balkans*
*Novi nalazi u županiji Tolna iz 16–18. veka vezani za narode koji su pristigli
iz pravca Balkana*
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.07>

TÖRTÉNELEM

FÓTI MIKLÓS – SZ. SIMON ÉVA

- Balkáni népességelemek integrációja a hódoltságban: vlahok a szegedi
és a koppányi szandzsákban a 16. században 159
*The Integration of Balkan Ethnic Elements in Ottoman Hungary:
Vlachs in the Sanjaks of Szeged and Koppány in the 16th Century*
*Integracija balkanskog stanovništva pod turskim jarmom: Vlasi u Segedinskom
i Kopanjskom sandžaku u 16. veku*
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.08>

GOLUB XÉNIA

- A grábóci szerb monostor alapítása a Grábóci krónika tükrében 187
*The Establishment of the Serbian Monastery in Grábóc in the Context
of the Chronicle of Grábóc*
Osnivanje srpskog manastira u Grabovcu u svetlu Grabovačkog letopisa
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.09>

MÁTÉ GÁBOR

- Kik a rácok? Az etnicitás kérdései a 16–17. században 203
Who are the Rascians? Issues of Ethnicity in the 16th and 17th Centuries
Ko su Raci? Pitanje etničke pripadnosti u 16–17. veku
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.10>

MISKEI ANTAL

- Kevei „rácok” a 15–16. században 227
“Rascians” in Keve in the 15th and 16th Centuries
Kovinski Raci u 15–16. veku
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.11>

SUDÁR BALÁZS

- Eflákok a mohácsi nahiájében 249
Eflaks in the Mohács Nahiye
Eflaci u nahiji Mohačkoj
DOI: <https://doi.org/10.61832/wok1.2023.12>

VÉGH Ferenc

Barátból ellenség, ellenségből barát? Rácok a Magyar Királyság dunántúli véghelyein a 17. században	257
<i>From Friend to Foe, from Foe to Friend? Rascians in Transdanubian Fortresses of the Hungarian Kingdom in the 17th Century</i>	
<i>Od neprijateljja prijatelj, od prijatelja neprijatelj? Raci u podunavskim krajevima vojne krajine Kraljevine Ugarske u 17. veku</i>	
DOI: https://doi.org/10.61832/wok1.2023.13	

Szerzőink	272
-----------------	-----